

บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์¹

Roles of Village Leaders in the Effectiveness of the Policy on Preventing and Solving Drug Problems in Sangkha District, Surin Province

ยุทธพงษ์ ทวีศรี²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลตามนโยบายด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อจำแนก ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอสังขะ จำนวน 249 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.69$; S.D.= 0.54)
2. ประสิทธิผลตามดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอสังขะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.72$; S.D. = 0.49)
3. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และที่ตั้งของหมู่บ้านพบว่า ประสิทธิผลตามนโยบาย ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ โดยภาพรวม ไม่มีความ แตกต่างกัน เมื่อตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านตำแหน่ง พบว่า ประสิทธิผลดำเนินการ ด้าน

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวีปริญญาโทหลักสูตรทวีปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .000 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์= .646 ซึ่ง บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอสังขะ ได้ร้อยละ 64.60

คำสำคัญ : บทบาท, กำนันผู้ใหญ่บ้าน, ประสิทธิภาพ, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ABSTRACT

The purposes of this research were the following: 1) to study the level of the Roles of Village Leaders in the Effectiveness of the Policy on Preventing and Solving Drug Problems in Sangkha District, Surin Province, 2) to compare the respondents' opinions on the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province according to their different personal qualities, and 3) to examine the influences of the roles of the village and sub-district headmen on the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province. The samples consisted of 249 village headmen, sub-district headmen, sub-district inspectors/assistants to sub-district headmen, sub-district health personnel/physicians, and assistants to the village headmen in That Sangkha District. The instrument adopted for data collection was a questionnaire and statistics employed for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t – test, One-way ANOVA, and MRA (Multiple Regression Analysis).

The study revealed these results:

1. The roles of the village and sub-district headmen in the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province, as a whole, were at the high level (\bar{X} = 4.69; S.D. = 0.54).
2. The village and sub-district headmen's opinions on the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province, as a whole, were at the high level (\bar{X} = 4.72; S.D. = 0.49).
3. Comparing the respondents' opinions on the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province on the basis of their genders, ages, educational

backgrounds, marital statuses, work experiences, and locations of the villages, it was found that their opinions on the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province, as a whole, were not different. However, when comparing the opinions of the respondents whose positions differed, it was found that the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province, as a whole, was significantly different at .05 statistical level.

4. The roles of the village and sub-district headmen significantly influenced on the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province at .000 statistical level with the regression coefficient value (AdjR2) of .646. In other words, the roles of the village and sub-district headmen could be collaboratively used to accurately predict the effectiveness of the policy on preventing and solving drug problems in That Sangkha District, Surin Province 64.60%

Keywords: Role, sub-district and village headmen, effectiveness, prevention and solution of drug problems

ปัญหาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยาเสพติดเป็นภัยคุกคามสังคมไทย ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น แม้ว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลทุกยุคสมัยจะพยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการกำหนด นโยบายและแผนงานที่ชัดเจนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการป้องกันและปราบปรามอย่างเต็มที่ แต่การแพร่กระจายของยาเสพติดยังคงดำรงอยู่ ประกอบกับปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดหรือแพร่กระจาย ทำให้ส่งผลกระทบต่อปัญหาที่สำคัญด้านต่างๆของประเทศชาติ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมในเชิงโครงสร้างตลอดจนแหล่งอบายมุขต่างๆ และส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางทั้งต่อตัวบุคคล และสังคม โดยเฉพาะชุมชนและหมู่บ้าน

ปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาสังคม (Social Problem) และมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมอื่นๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งปัจจุบันนี้ปัญหา ยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า ยาไอซ์ ได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการเข้าถึง ยาเสพติดได้ง่าย และมีแพร่กระจายไปในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน โรงเรียนและสังคม ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านสุขภาพ และปัญหาด้านอาชญากรรม ทำให้ประชาชนขาดความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน รัฐต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการบำบัดรักษาและป้องกันยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ถึงกระนั้นผู้ผลิตผู้ค้า ผู้เสพ ก็มีได้หมดไปจากประเทศไทย แต่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ยอมรับว่าปัญหายาเสพติด ไม่สามารถแก้ไขได้โดยองค์กรของรัฐเพียงอย่างเดียว ในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลจำเป็นจะต้องนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว (สำนักงาน ป.ป.ส., ๒๕๖๓)

กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่หลักในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ของประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่มีขอบเขตของภารกิจกว้างขวาง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน รวมถึงแพทย์ประจำตำบล ในฐานะพนักงานฝ่ายปกครองในระดับท้องที่ (จังหวัด,อำเภอ) จึงมีบทบาทสำคัญ ที่ต้องรับผิดชอบงานของกระทรวงมหาดไทย และยังคงรับผิดชอบงานของทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่นำลงไปปฏิบัติในตำบล หมู่บ้าน จึงนับว่าเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้งานของทางราชการให้บรรลุเป้าหมาย

การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลและหมู่บ้าน จะได้รับการแก้ไขอย่างน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเป็นสำคัญ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการแสดงบทบาทในฐานะผู้ปกครองท้องที่ในการยุติปัญหาความขัดแย้งไม่ให้เกิดเป็นข้อพิพาทเป็นคดีความสู่ศาลมากขึ้น ซึ่งการแสดงออกถึงบทบาทของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่ละวิธีย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของความขัดแย้ง สถานการณ์ ความรุนแรงของปัญหาและอำนาจ ในการจัดการปัญหาความขัดแย้ง

อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แบ่งการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 187 หมู่บ้าน โดยมีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองระดับอำเภอ กำนันเป็นผู้ปกครองระดับตำบล และผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ปกครองระดับหมู่บ้าน ซึ่งตามตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา 27 กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจในการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่ราษฎรในเขตหมู่บ้านที่รับผิดชอบ ตลอดจนการป้องกันและปราบปรามเหตุร้าย และสิ่งผิดกฎหมายในพื้นที่ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล

ในระดับหมู่บ้านผู้ใหญ่บ้านจึงต้องมีภารกิจและบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เนื่องจากรู้ปัญหา รู้ข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งมี ความใกล้ชิดและได้รับความศรัทธาจากประชาชนในหมู่บ้าน พร้อมมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

คำถามการวิจัย

1. บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านตามนโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

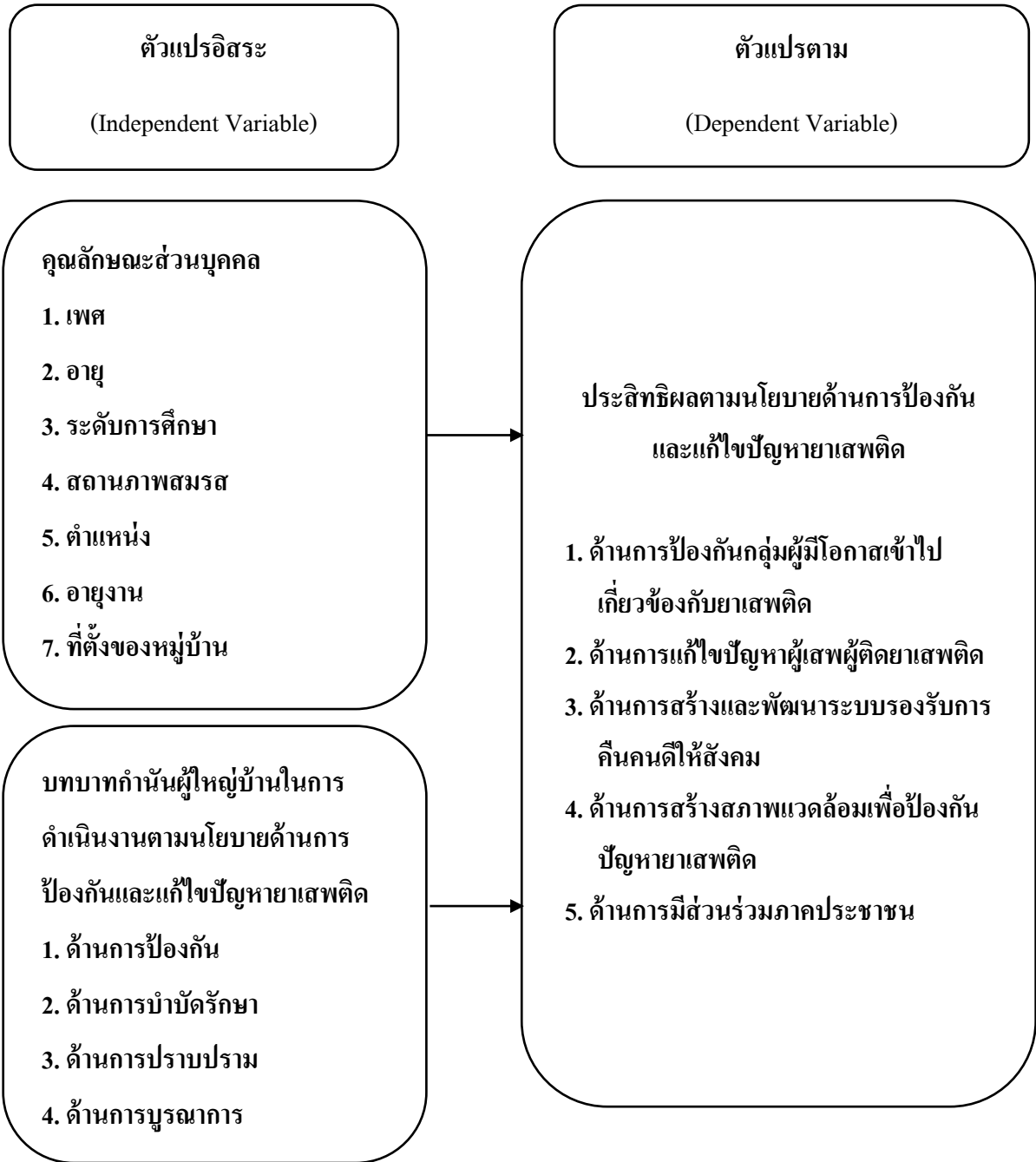
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอสังขะ จังหวัด สุรินทร์

3. เพื่อศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติด ในอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์” ผู้ศึกษาใช้กรอบความคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล
3. นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดของรัฐบาล
4. บริบทอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษายอบบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ในเขตอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 657 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียน ที่ทำการปกครองอำเภอสังขะ)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ในเขตอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 249 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับและกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Taro Yamane

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 7 ข้อ

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. สถานภาพสมรส
5. ตำแหน่ง
6. อายุงาน
7. ที่ตั้งของหมู่บ้าน

2) บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการ ดำเนินงานตามนโยบายด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการป้องกัน
2. ด้านการบำบัดรักษา
3. ด้านการปราบปราม

4. ด้านการบูรณาการ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1) ประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

1. ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
2. ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด
3. ด้านการสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม
4. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด
5. ด้านการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับบทบาทก้ามนผู้ใหญบ้านในการ ดำเนินงานตามนโยบาย ด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 26 ข้อ

ส่วนที่ 3 ประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เป็นแบบสอบถามปลายปิด ที่วัดระดับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน จำนวน 17 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรืออื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 แต่ละข้อคำถาม ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.1 ความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แนวคิด สำนวนภาษา และการใช้ข้อความที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยได้ทำการปรึกษาและสอบถามความคิดเห็น จากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงทำการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือกับกลุ่มทดสอบ

4.2 ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot test) กับกลุ่มทดสอบ จำนวน

30 คน โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งจะยอมรับการทดสอบเมื่อมีค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 (กัลยา วาณิชย์ บัญชา, 2557) เพื่อสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือด้วยวิธีการดังกล่าวได้ค่าดังนี้

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการ ดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน	CRONBACH'S ALPHA	N OF ITEMS
1. ด้านการป้องกัน	.793	ใช้ได้
2. ด้านการบำบัดรักษา	.873	ใช้ได้
3. ด้านการปราบปราม	.925	ใช้ได้
4. ด้านการบูรณาการ	.889	ใช้ได้

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

ปัจจัยประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน	CRONBACH'S ALPHA	N OF ITEMS
1. ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	.899	ใช้ได้
2. ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพผู้ติดยาเสพติด	.761	ใช้ได้
3. ด้านการสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม	.714	ใช้ได้
4. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด	.704	ใช้ได้
5. ด้านการมีส่วนร่วมภาคประชาชน	.789	ใช้ได้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในการเก็บข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมี จำนวน 249 คน ซึ่งจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ที่ว่าการอำเภอสังขะขอข้อมูลเพื่อการศึกษาโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

5.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบประเมินชุดจริงที่ได้ตรวจสอบคุณภาพแล้ว ให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป

5.3 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนที่ได้ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบและมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistics Package for Social Sciences) เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

1.1) การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่ง ที่ตั้งหมู่บ้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ และ ร้อยละ

1.2) วิเคราะห์ระดับแรงจูงใจภายในบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการ ดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ทั้ง 4 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3) วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดทั้ง 5 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4) วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาแจกแจงความถี่ การวัดระดับตัวแปรพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผู้ตอบแบบประเมิน แล้วนำค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาแปลผลกับระดับของคะแนนที่ได้จากการหาจำนวนชั้นที่เท่า ๆ กัน โดยการนำค่าคะแนนคำถาม ที่สูงที่สุดในแบบประเมินลบกับค่าคะแนนที่น้อยที่สุดในแบบประเมิน และนำมาหารด้วยจำนวนชั้นจากนั้นแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม (1993 อ้างถึงใน สีน พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ประกอบด้วย

2.1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (Multicollinearity) โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะต้องมีค่า r ไม่เกิน 0.50

2.2) การวิเคราะห์หัตถิผลของตัวแปรที่มีหัตถิผลหรือสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลในความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน กับประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้การแจกแจงแบบการวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัว ไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553, หน้า 376-377)

การแปลค่าความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ เชิงเส้นตรง

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อประสิทธิผลดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย ร้อยละ 75.90 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปีร้อยละ 78.31 มีการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา ร้อยละ 70.28 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 75.10 มีตำแหน่งเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 71.48 มีอายุงาน ไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 34.93 และหมู่บ้านเป็นหมู่บ้าน ชั่วใน ร้อยละ 75.90 ตามลำดับ

2. บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.69$; S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีบทบาทในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการป้องกัน ($\bar{X} = 4.73$; S.D. = 0.64)

3. ประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.72$; S.D. = 0.49)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิผลตาม นโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยมากแล้วทุกด้านไม่มีความแตกต่าง จะแตกต่างกันที่

4.1 ด้านตำแหน่ง พบว่า ประสิทธิผล ตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและ 2) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด จึงทำการทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe, s test)

5. บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลตามนโยบายด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ พหุคูณ = .646 ซึ่งบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 64.60

6. แนวทางในการพัฒนาบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงาน ตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเชิญกำนันผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งผู้นำ ชุมชน และเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบการป้องกันปัญหาเสพติด ในชุมชนหรือหมู่บ้านให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และเพื่อการศึกษาใน โอกาสต่อไปที่เป็นสาระสำคัญดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครอง ที่ว่าการอำเภอ ควรเสริมสร้างและพัฒนาบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการดำเนินงานตามนโยบายด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการบำบัดรักษาโดยการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีการติดตามผู้ติดยาเสพติดหลังการบำบัด

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครอง ที่ว่าการอำเภอ ควรเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการสร้างและพัฒนาระบบรองรับ การคืนคนดีให้สังคม โดยการเสริมสร้างศักยภาพของผู้พัน โทษ/ผู้ผ่านการบำบัดรักษา เพื่อให้มีความพร้อมทั้งสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิต

3. ควรส่งเสริมบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้น ในการบำบัดรักษาและ ปรามปราม และพัฒนาประสิทธิผลในการสร้างและพัฒนา เพื่อรองรับการคืนคนดีสู่สังคม รวมถึงการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด

4. กรมการปกครอง จังหวัด และอำเภอ ควรเพิ่มบทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่จะพัฒนาประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในบทบาทด้านการป้องกัน การบำบัดรักษาและ การบูรณาการ เนื่องจากเป็นด้านที่มีอิทธิพลสูงต่อประสิทธิผลตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ

5. จากข้อเสนอแนะของกำนันผู้ใหญ่บ้าน กรมการปกครอง จังหวัด และที่ว่าการอำเภอ ควรมีนโยบาย และแนวทางดำเนินการ เพื่อประสิทธิผลตามนโยบาย ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยทำคำสั่งมอบหมายภารกิจ ประสานกับผู้นำชุมชนจัดชุดออกตรวจเยี่ยมและดูแลบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน โดยเฉพาะในเรื่องปัญหาเสพติดให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง. (2555). คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน.

กรมการปกครอง. (2556). คู่มือการฝึกอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับเลือกใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน.

เกรียงศักดิ์ จอดนอก. (2558). บทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอ กุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.